

De 'historische' stap van de KNS naar de Bourla

De allianties van Frans Redant

Is de KNS een vergiftigd geschenk en de Bourla een fraai gerestaureerde bonbonnière of kan de KNS in de Bourla en onder de leiding van Frans Redant een nieuwe draai vinden? Geert Opsomer en An-Marie Lambrechts hadden een gesprek met de nieuwe directeur over de plek die de KNS wil gaan innemen.

Sinds 24 maart is Frans Redant, ex-dramaturg van het NTG, door het Antwerpse schepencollege aangesteld als de nieuwe directeur van het gezelschap van de KNS. De verlamdende bureaucratie, het ongeïnspireerde beleid van de stad en het 'deadly theatre' dat er jarenlang werd geëtaleerd hebben hun tol geëist: interessante theatermakers die op de loop gingen (b.v. Luk Perceval), een uitgedunde troep, verlaagde subsidies, bestaansbedreiging, gebrek aan dynamiek, enz. De vraag hoe en of Redant de KNS zal kneden tot een nieuw artistiek potentieel blijft ook in dit interview onbeantwoord. Over de plek die de KNS zal gaan innemen is er meer duidelijkheid.

Eerst en vooral is er letterlijk de plek die de KNS voortaan o.l.v. zijn nieuwe directeur gaat bespelen: de Bourla-schouwburg. Het oude, vroeger fel gecontesteerde en dure KNS-gebouw heeft het geen twintig jaar uitgehouden en is nu omgebouwd tot een evenementenhal waar men *Suske & Wiske* en andere musicals kan bewonderen, die een meer centrale plaats innemen in onze samenleving dan het theater. Belangwekkend is het wel dat de KNS door de verhuizing naar de Bourla terechtkomt in het historisch monument van toen het theater wel nog een belangrijke sociale plek innam. De vraag is of de KNS die sociale spanning tussen toen en nu op een rele-

vante manier zal weten in te vullen.

Er stelt zich al meteen een technisch probleem: de restauratie van de Bourla is gebeurd met veel respect voor de geschiedenis, maar de machinerie is fel verouderd - het apparaat kan niet concurreren met dat van een moderne schouwburg. De stap van de KNS naar de Bourla is theatertechnisch een stap naar het museum. Daar komt nog bij dat de Bourla historisch geen onbeladen plek is. Ze refereert aan het einde van het fameuze Franstalige Théâtre Royal (dat de Bourla tot 1933 bespeelde) en de investituur van het Vlaamse gezelschap van de KNS. De Bourla is ook nauw gelieerd met een andere grote KNS-mythe, nl. de periode van het Nationaal Toneel toen de KNS zonder discussie het toonaangevende Vlaamse gezelschap was.

Toch ziet het er niet naar uit dat Redant zich door het Bourla-monument en de spoken op zolder van het KNS-verleden helemaal zal laten paralyseren. Uit een aantal bescheiden ingrepen blijkt hoe ook de vitale tegenstemmen in het Antwerpse toneellandschap een plaats krijgen in zijn analyse. Zijn uitgangspunt hierbij is vaak wat de KNS heeft nagelaten te doen en wat zoveel beter is gebeurd door anderen: b.v. het kleinschalige Theater op Zolder en later het Nederlands Kamertoneel van o.a. Tone Brulin en Dries Wieme, dat een belang-

rijke rol speelde in de vernieuwing van het repertoire en de speelstijl in de jaren vijftig, of de reizende gezelschappen (De Tijd, Blauwe Maandag Cie, het Zuidelijk Toneel) die in tegenstelling tot de KNS een gezicht gegeven hebben aan het repertoiretheater van de jaren tachtig in Antwerpen.

De analyse van Redant lijkt gedeeltelijk haar kracht te puren uit een alliantie met deze tegenstemmen. Zo wil hij in de KNS een tweede plateau realiseren onder de naam 'Theater op Zolder'. Tone Brulin mag dit plateau inwijden met *Abjater wat so lag*, een stuk van de Zuidafrikaanse Wilma Stockenström. Een andere mogelijke alliantie lijkt voorlopig eerder nog een structurele ingreep: nl. de verhuizing naar de Bourla van groepen die vroeger DeSingel bespeelden: De Tijd, Het Zuidelijk Toneel en ook Blauwe Maandag Cie (waardoor deSingel zich meer op zijn internationale rol gaat oriënteren?).

Er is de hoop die bij het aantreden van nieuwe directies wordt uitgesproken dat dit een keerpunt, een moment zou kunnen worden in de KNS-geschiedenis, maar alle ingrediënten zijn ook aanwezig dat de goede bedoelingen stuklopen op de hardstenen werkelijkheid van het monument.

Etcetera: Je hebt bij je benoeming tot directeur van de de KNS bedongen dat je meteen voor zes jaar aan de slag kan. Wat wil je in die periode verwezenlijken?

Redant: Het geeft mij ruimte voor de veranderingen die ik wil doorvoeren. Na een eerste periode van drie jaar moet er een structuurverandering mogelijk zijn. De richting van het gezelschap moet zich tegen die tijd beginnen af te tekenen, de samenstelling van het ensemble, het organogram moet op poten staan, en de verhouding met de stad moet tegen die tijd uitgeklaard zijn. Als ik van de KNS een instelling van openbaar nut wil maken, dan mag dat niet impliceren dat de KNS totaal totaal losgekoppeld wordt van de stad Antwerpen. Deze stad doet zeer veel voor haar theaters.

Eigenlijk had ik zeven jaar moeten vragen, omdat er gesubsidieerd wordt met enveloppes van vier jaar en van die eerste vier jaar was al één jaar voorbij. Ik moet het nu nog altijd doen met de subsidiëring die op een ander beleid gebaseerd was, namelijk met 11 miljoen minder. Hoezeer Minister Weckx die 11